

Motion till riksdagen 2019/20:3124

av Désirée Pethrus m.fl. (KD)

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut.....	2
Motivering	3
Tabeller	4
Nyanlända invandrares etablering	4
Ankomsten till Sverige	6
Asylprogram	6
Arbete och sysselsättning under asylansökningstiden	6
Eget boende (EBO).....	7
Hälsoundersökningar	8
Efter asylbeskedet.....	9
Förbättra etableringsuppdraget	9
Etableringsersättning	9
Sfi med yrkesutbildning.....	10
Validering av akademiska kunskaper	11
Diskriminering.....	11
Diskrimineringslagens krav på lönekartläggning	12
Förtydligande av reglerna för diskriminering på arbetsplatsen	13
Jämställdhet	13
Lägg ner Jämställdhetsmyndigheten.....	14
Våld i nära relationer och hedersförtryck.....	15
NCK.....	15
Länsstyrelsen i Östergötland.....	16
Forced marriage unit.....	16
Hedersförtryck.....	16
Könsstympling.....	17
Delegation mot segregation.....	17

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett asylprogram genom tillgång till och skärpta krav på deltagande i svenskundervisning, samhällsorientering och arbete för att erhålla bidrag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det civila samhällets betydelse för integrationen och statens stöd till dess arbete och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sammanställa och följa upp genomförda hälsoundersökningars effekter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka etableringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet platser inom regionalt yrkesvux och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet platser inom sfi-yrkesutbildning och göra det till huvudspår i sfi-utbildningen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inkludera diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning bland de utpekade fokusområden som är föremål för förebyggande och motverkande insatser i den nationella handlingsplanen mot rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott på nätet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Migrationsverket att rikta särskild uppmärksamhet mot utsatta grupper på asylboenden, såsom kvinnor, hbtq-personer och konvertiter, och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder i syfte att motverka hedersförtryck och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och permanenta den uppbyggda verksamheten mot hedersförtryck på Länsstyrelsen i Östergötland och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka verksamheten Nationellt centrum för kvinnofrid i Uppsala och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla samordningen för att motverka prostitution och människohandel för sexuella och andra ändamål på Länsstyrelsen Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned Jämställdhetsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en delegation för jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en forced marriage unit enligt brittisk modell ska inrättas och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att utfärda en domstolsorder i likhet med brittisk modell för forced marriage protection order och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av mer kunskap om könsstympling inom rättsväsen, skola och sociala myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa hälsointyg till skydd mot könsstympling och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Delegationen mot segregation bör läggas ned och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som vill välja EBO ska kunna uppvisa ett trovärdigt och värdigt boende för Migrationsverket i den kommun där den asylsökande vill bosätta sig, för att inte tappa dagersättningen, och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra arbetet med validering av betyg genom att förtydliga samverkan mellan aktörer på nationell och regional nivå och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur den första tiden i etableringsprogrammet kan göras obligatorisk och hur dagens sanktionssystem i etableringsersättningen kan skärpas så att fler väljer att fortsätta etableringsprogrammet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta ett arbete med att ta fram verktyg för att nationellt kunna mäta omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att diskrimineringslagens krav på lönekartläggning bör utredas och förändras i enlighet med Riksrevisionens utvärdering och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förtydligande av reglerna för diskriminering på arbetsplatsen och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en övergång från EBO till anläggningsboende (ABO) för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Motionen innehåller Kristdemokraternas politik för utgiftsområde 13 och innefattar politiska förslag rörande nyanlända invandrades etablering, diskriminering och jämställdhet.

Tabeller

Tabell 1 Anslagsförslag 2020 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Etableringsåtgärder	156 430	-38 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	8 502 572	
1:3 Hemutrustningslån	126 585	
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	126 955	
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	91 919	
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	445 039	+49 700
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	70 000	-50 000
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	28 163	
4:1 Åtgärder mot segregation	500 000	
4:2 Delegationen mot segregation	18 000	-18 000
<i>Nya anslag</i>		
Jämställdhetsdelegation		+13 000
Summa	10 065 663	-43 300

Tabell 2 Anslag för 2020–2022 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

1:1 Etableringsåtgärder	-38	-38	-38
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	+50	+50	+50
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	-50	-74	-75
4:2 Delegationen mot segregation	-18	-18	-19
<i>Nya anslag</i>			
Jämställdhetsdelegation	+13	+13	+13
Summa	-43	-67	-69

Nyanlända invandrades etablering

Kristdemokraternas utgångspunkt för integrationspolitiken är att ge människor förutsättningar att kunna ta ansvar för sitt eget liv. Alltför många står idag utanför en arbetsgemenskap, och särskilt oroande är den djupa tudelningen mellan inrikes och utrikes födda på arbetsmarknaden. Nyanlända möts av bostadsbrist och trångboddhet i kommuner där jobben finns.

Det svenska språket är en nyckel för att komma in i det svenska samhället. En god svenskundervisning är därför avgörande för den enskilde och gynnar samhället i stort.

Dessutom krävs att man tidigt får ta del av samhällsinformation och rättigheter såväl som skyldigheter. Då stärks också möjligheterna till integration. De som söker asyl i Sverige hamnar idag oftast i en lång period av väntan och passivitet. För en bättre integration krävs en snabbare väg in i samhället. Därför vill vi införa krav på deltagande i undervisning i svenska och samhällsinformation med fokus på lagar och värderingar från dag ett, kombinerat med ett krav om att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Människor ska ges frihet att i möjligaste mån bygga sin framtid efter eget behov, men en lyckad integration kräver också anpassning till det svenska samhället och de värderingar som präglar vårt samhälle.

Kristdemokraterna vill utforma en ordnad, human och långsiktigt ansvarsfull migrations- och integrationspolitik. Att klara de integrationspolitiska utmaningarna – ta itu med utanförskap och utsatthet, bostadsbrist, klyftan mellan utrikes och inrikes födda på arbetsmarknaden – är centralt för att kunna ha en fortsatt human och ordnad migrationspolitik. Arbetslösheten bland utrikes födda är närmare fyra gånger högre än den för inrikes födda. Om vi inte bryter den höga arbetslösheten riskerar Sverige att befästa ett utanförskap som drar isär landet.

Integration handlar om att ta vara på de människor som idag söker sig till Sverige. Utmaningen i detta ska inte förringas och måste betecknas som historiskt stor. Sverige har dåliga resultat att luta sig mot när det gäller att skapa förutsättningar för nyanlända att komma i arbete. Bara en tredjedel av de som gått klart etableringsprogrammet kommer vidare i arbete (subventionerat och reguljärt). Efter åtta år i Sverige är färre än hälften av nyanlända i arbete. Sverige har den lägsta andelen lågkvalificerade jobb inom EU. I snitt tar det åtta år innan hälften av utrikes födda kommer i arbete. Efter sexton år är fortfarande bara sextiofem procent förvärvsarbetande, vilket innebär ett gap på sexton procentenheter till inrikes födda. Utrikes födda kvinnors låga förvärvsfrekvens är en viktig förklaring till detta.

Trots de stora problem vi sett de senaste åren – och som kommer accentueras framöver – har den rödgröna regeringen inte tagit tag i problemen. De som drabbas hårdast av den nuvarande situationen är de nyanlända som riskerar att fastna i ett långvarigt socialt och ekonomiskt utanförskap. Det är en integrationspolitik som gör många nyanlända bidragsberoende istället för att låta dem delta på arbetsmarknaden. Sverige behöver politik för fler jobb, fler bostäder och bättre utbildning för att möta integrationsbehoven.

Kristdemokraterna föreslår därför att nyanlända lättare ska kunna få jobb genom en lägre ingångslön, slopade arbetsgivaravgifter och fler nystartsjobb. Vidare föreslår vi ett dubbelt jobbskatteavdrag för utsatta grupper på arbetsmarknaden så att det lönar sig bättre att arbeta och bidragsberoendet minskar. Förslagen presenteras i partiets motion för utgiftsområde 14 Arbetsliv. Det behövs också en bostadspolitik som främjar tillkomsten av bostäder och tar hänsyn till de svaga ekonomiska förutsättningar som många nyanlända har att ta sig in på bostadsmarknaden. De bostadspolitiska förslagen presenteras i Kristdemokraternas motion för utgiftsområde 18.

Numera anvisas kommuner nyanlända och har att hantera uppgiften att finna bostäder åt ett bestämt antal människor varje år. Uppgiften är förenad med betydande svårigheter för kommunerna och de lösningar som används varierar. Kristdemokraterna välkomnar det stora engagemang som finns i civilsamhället. Det är i de frivilliga sammanslutningarna som de värderingar som behövs för ett fungerande samhälle förvärvas. Det är här som möten uppstår, kunskap överförs och det främmande blir bekant. Den rollen kan och ska inte staten ta över. Vi vill däremot se en politik som

både värnar och uppmuntrar det civila samhället och där det offentliga med en noggrann uppföljning ska ge stöd till det arbete som sker utifrån människors lika värde och demokratiska principer. Det svenska civilsamhället har en lång historia av att erbjuda en social samvaro, utbildning och aktiviteter och vara en viktig mötesplats. Civilsamhällets organisationer bidrar med svenskundervisning, språkcaféer, idrott och andra fysiska aktiviteter, och kompletterar myndigheternas roll i integrationen på ett avgörande sätt. Kontakten som skapas mellan inrikes och utrikes födda ger goda förutsättningar för en snabbare väg in i samhällsgemenskapen. Utvärderingar från en rad svenska myndigheter visar att civilsamhällets organisationer spelade en mycket viktig roll i mottagandet av alla de asylsökande som kom 2015. De uppvisade en kraft, flexibilitet och organisationsförmåga som berörda myndigheter varken fullt ut kunde matcha eller ta till vara på. Detta måste vi bygga vidare på, dra lärdomar utav och skapa mer långsiktiga förutsättningar, så att civilsamhället kan utveckla sina insatser på integrationsområdet.

Ankomsten till Sverige

För närvarande befinner sig ett stort antal asylsökande (ca 42 000 personer inskrivna, varav 23 600 i anläggningsboende) på Migrationsverkets asylboenden. De som ännu inte fått sin ansökan prövad och de som precis kommit måste sannolikt utstå en lång tid av väntan. Tiden i asylboendet präglas av sysslolöshet, passivitet, frustration och osäkerhet. Flera rapporter om tillbud, motsättningar och incidenter vittnar om boendemiljöer som i många fall är allt annat än önskvärda. Kristna, ateister, homosexuella och muslimska minoriteter är – vid sidan om kvinnor – några utsatta grupper på boendena. Det är en situation som måste förändras. Alla ska ha ett tryggt boende, också under asyltiden.

Asylprogram

Asylsökande försätts idag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan med en lika lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Människors inneboende drivkraft och hopp om att bygga en bättre framtid riskerar att avta ju längre tiden går.

Kristdemokraterna vill möta denna situation genom att tidigarelägga den utbildning (sfi och samhällsorientering) som nyanlända erbjuds till redan under asyltiden. Därför vill vi införa ett så kallat asylprogram med krav på att asylsökande erhåller och ska delta i 15 timmars språkutbildning och nio timmars samhällsorientering per vecka. Kristdemokraterna anslår totalt 200 miljoner kronor för detta ändamål under 2020, 500 miljoner kronor 2021 och 600 miljoner kronor 2022. På sikt överväger vinsterna i snabbare integration de extra kostnader som detta medför. En kraftigt kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och samhället i stort. Utöver utbildningstiden ska asylsökande ha ett arbetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas bidra med till exempel lokalvård, matsservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som idag åligger asylboendenas personal.

Asylprogrammet regleras under utgiftsområde 1, anslag 5:1. Med anledning av detta säger vi också nej till regeringens satsning på information till nyanlända under anslag 1:1, vilket innebär en besparing på 38 miljoner kr för 2020 och framåt.

Arbete och sysselsättning under asylansökningstiden

För den som deltar i asylprogrammet ingår ett krav på att stå till arbetsmarknadens förfogande, att utföra praktik i föreningslivet eller att hjälpa till på det asylboende där man bor. Med sådan aktivitet bryts den passivitet som nu präglar tiden på asylboenden samtidigt som etableringen på arbetsmarknaden underlättas.

För att kunna arbeta i Sverige som asylsökande krävs för det första ett undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd, ett så kallat AT-UND. Men för att anställa en asylsökande krävs också en anmälan från arbetsgivaren till Migrationsverket samt att den asylsökande ansöker om preliminär A-skatt via Skatteverket. Informationen om denna möjlighet är svårtillgänglig.

Samordningsnummer tilldelas av skattekontoret på begäran av en myndighet. För att få samordningsnummer måste man lämna in en kopia på sitt LMA-kort, pass eller id-kort samt ett undertecknat anställningsavtal. Den asylsökande har dock lämnat sitt pass eller id-kort till Migrationsverket i samband med sin asylansökan och har därför inte tillgång till detta. Det är därför ett moment 22 att försöka få formellt tillstånd att arbeta.

Om den asylsökande mot förmodan ändå skulle få AT-UND och ett arbete, sänks dagersättningen lika mycket som den inkomst som tjänats in. Marginaleffekten är hundraprocentig. Kristdemokraterna föreslår därför att asylsökande ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen på upp till 3 000 kronor brutto per månad.

Eget boende (EBO)

Sverige använder boendeformen eget boende, EBO, i en utsträckning som saknar motstycke i något annat land.¹ EBO-lagen har funnits sedan 1994 och bidrar i alltför hög utsträckning till att cementera segregationen i Sverige. Sverige behöver ha en jämnare fördelning av – och bättre planering för – asylsökande. Idag hamnar en stor del av de som kommer till Sverige i EBO, i redan hårt ansträngda förorter eller i städer hos sina landsmän. Detta skapar en grogrund för segregation och riskerar att förvärra situationen i dessa områden. Här drabbas de ofta av trångboddhet, utnyttjas att köpa dyra svartkontrakt och hamnar i utanförskap.

Viljan att söka upp sina egna, där kanske släkt eller vänner kan erbjuda en trygghet i det nya landet, är högst förståelig. Under ordnade former främjar också EBO etableringen där sökandet efter arbetstillfällen och etablering främjas genom informella nätverk. Men eget boende har tyvärr allt mer blivit ett problem där EBO-boende koncentrerats.

Nödros från kommuner som går under beteckningen ”EBO-kommuner” har under flera år hörts om hur belastningen på bostadsmarknad och välfärdstjänster ackumuleras när många söker sig till samma bostadsområde. Oseriösa aktörer utnyttjar situationen och handel med adresser förekommer. För att förhindra att asylsökande och nyanlända väljer trångbott eget boende vill Kristdemokraterna skärpa kraven på de som väljer EBO. Den som vill välja EBO ska kunna uppvisa ett trovärdigt och värdigt boende för Migrationsverket i den kommun den asylsökande vill bosätta sig i. Detta bör vara ett villkor för att kunna erhålla dagersättning. Kristdemokraterna välkomnar därför regeringens och januaripartiernas förändring av regelverket så att dagersättningen kan

¹ Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande, SOU 2018:22; Inspiration för integration, ESO 2017:7.

dras in för den som väljer EBO. Kommuner och deras kommunala bostadsföretag bör sedan identifiera boenden där trångboddhetsnormer överskrids.

Anläggningsboenden är också förenat med problem. Anläggningsboenden är ofta i glesbygd med sämre arbetsmarknadsanknytning, där lediga fastigheter kunnat upphandlas av Migrationsverket. Dessa kommuner har inte minst under senare år drabbats av radikalt ökande kostnader för exempelvis försörjningsstöd och skolgång, kostnader som är mycket svåra för små kommuner att täcka.

Eget boende och anläggningsboenden är alltså förknippade med problem. Men anläggningsboende möjliggör en väsentligt mer kontrollerad process där staten i större utsträckning kan styra bosättningen av de asylsökande, utifrån var det är sammantaget bäst för den fortsatta processen. Det innebär exempelvis att bosättningar i redan utsatta områden kan stoppas.

Rätten till eget boende bör därför utredas med utgångspunkten att anläggningsboende i fortsättningen ska vara den boendeform som erbjuds från staten.

Hälsoundersökningar

Alla som söker asyl i Sverige ska enligt lag erbjudas en kostnadsfri hälsoundersökning. I undersökningen ingår provtagningar samt hur hälsotillståndet kan vara påverkat av den undersöktes psykosociala situation eller av traumatiska upplevelser. Andelen som faktiskt genomgår hälsoundersökningar är emellertid otillfredsställande. I synnerhet under året 2015, då ett stort antal människor sökte sig till Sverige, kunde inte vårdcentraler prioritera hälsoundersökningarna före behovet av omedelbar vård. Särskilt angeläget är att snabbt upptäcka och påbörja behandling för exempelvis hepatit B och C, tuberkulos och hiv/aids vilka har större förekomst i flera av ursprungsländerna. För att nå alla med hälsoundersökningar är det viktigt att informationen om vad dessa innebär når de som berörs. Den skriftliga kallelsen kan därför behöva kompletteras med muntlig information. Särskilt viktigt är att säkerställa att informationen når kvinnorna. De asylsökande måste känna sig trygga med att eventuella upptäckter av smittsamma sjukdomar inte kommer att påverka deras möjligheter att beviljas uppehållstillstånd. Tyvärr finns skäl att tro att några uteblir från undersökningarna på grund av sådan rädsla. De uteblivna hälsoundersökningarna är problematiska för de personer som vid behov inte får adekvat vård och behandling, men det är även problematiskt ur ett smittskyddsperspektiv.

Folkhälsomyndigheten efterlyser mer tydlighet i kommunikationen. Vikten av undersökningen ska betonas och rätt språk ska användas. Det ska framgå var och när undersökningen görs, att den inte kostar den asylsökande något, att tolk finns, att sekretess råder och att hälsoundersökningen görs oberoende i förhållande till asylprocessen.

Det är också angeläget att journalsystem digitaliseras och upprättas för individen och sedan kan följa denne. Nyanlända kan under sin första tid vistas i olika län på grund av flytt mellan asylanläggningar och städer. Hälsoinformation ska vara tillgänglig för berörd personal oavsett var en person är bosatt för tillfället.

Efter asylbeskedet

Förbättra etableringsuppdraget

Nyanlända bereds plats i etableringsprogrammet när de fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd. Programmet är på max två år och omfattar utbildning i svenska (sfi), samhällsorientering samt förberedande insatser. Programmet är frivilligt men en stor andel av de nyanlända är inskrivna på programmet, delvis för att ett deltagande berättigar till etableringsersättning. Syftet är att hjälpa nyanlända in på arbetsmarknaden och integrera sig. Men efter programmets två år är det bara drygt en tredjedel av de nyanlända som går vidare till reguljärt eller subventionerat arbete eller reguljär utbildning.

Inom gruppen nyanlända finns ett stort utbildningsbehov. Sveriges arbetsmarknad ställer höga utbildningskrav och avklarad gymnasieskola kan beskrivas som en grundförutsättning för ett ihållande arbetsmarknadsdeltagande.

För att öka kvinnors deltagande i – och slutförande av – sfi-studier bör barnomsorg erbjudas i samband med sfi-studierna, under både etablerings- och asylprogrammet. Kristdemokraterna har tidigare föreslagit denna satsning i budgeten, och vi ställer oss nu bakom den satsning som regeringen gör på sfi för föräldralediga (utgiftsområde 17). Etableringsprogrammet har också lidit problem med för lågt tempo för studiemotiverade – ofta utbildade – nyanlända. Kristdemokraterna är därför positiva till regeringens satsning på intensivår, som är tänkt att vara ett spår inom etableringsprogrammet där fokus ligger på intensiv inläring och att snabbt bygga kontakt med arbetsmarknaden.

Etableringsuppdraget är viktigt, och uppdraget måste följas upp och förbättras kontinuerligt.

En stor andel av de nyanlända skriver in sig i etableringsprogrammet, även om siffrorna varierar mycket. Försiktigt räknat är det tre procent av de kommunmottagna som varje år inte skriver in sig i etableringen.² I procent kan det framstå som lite, men i antal personer innebär det dock 7–8 000 nyanlända som hamnat helt utanför etableringsinsatserna för perioden 2016–2019. Sedan lämnar 2–4 procentenheter fler innan de är sex månader in i etableringsprogrammet.

Detta innebär att många nyanlända inte får den utbildning som de skulle behöva. Den första delen i programmet är till stor del tillägnad svenskundervisning och samhällsorientering och är av särskild vikt för en första introduktion till Sverige. Därför bör det utredas hur den första tiden i etableringsprogrammet kan göras obligatorisk och hur dagens sanktionssystem i etableringsersättningen kan skärpas, för att fler ska gå etableringsprogrammet.

Etableringsersättning

Etableringsersättning betalas ut till personer som har en etableringsplan, vilken ska omfatta högst 24 månader. Under den tid som en nyanländ medverkar till upprättande av en etableringsplan är etableringsersättningen 231 kronor per dag, fem dagar i veckan. När etableringsplanen gäller och aktiviteter pågår motsvarande heltid uppgår ersättningen till 308 kronor per dag, fem dagar i veckan. Etableringsersättningen är inte

² Riksdagens utredningstjänst, 2019:1009.

skattepliktig. Den skall täcka personens verkliga kostnader för att undvika att kommunen behöver komplettera med ekonomiskt bistånd.

Kristdemokraterna föreslår att etableringsersättningen sänks med 35 kronor per dag, vilket skulle innebära en minskning med 15 procent vid upprättande av etableringsplan och med elva procent vid deltagande i etableringsplan. Bostadsersättningen och etableringstillägget lämnas dock oförändrade. Minskningen av etableringsersättningen med 35 kronor per dag minskar kostnaderna för etableringsersättningen med 200 miljoner kronor år 2020 och 100 miljoner kronor per år 2021–2022 under anslag 1:3 inom utgiftsområde 14.

Sfi med yrkesutbildning

Utrikes födda som kommer från lägre utbildningsbakgrund har ofta haft ett praktiskt arbete i hemlandet och har erfarenheter som kan komma väl till pass i en rad bristyrken i Sverige. För att matcha denna grupp krävs utbildningsinsatser i såväl språk som yrkesutbildning i ett tidigt skede i etableringen.

Yrkesvux är en mycket framgångsrik utbildningsform i att lära ut både svenska och yrkeskunskaper. Språkutbildningen inom ordinarie sfi uppvisar inte samma goda resultat. Ett skäl till resultaten inom ordinarie sfi kan vara att de i huvudsak organiseras så att personen först lär sig enbart svenska under flera år och därefter kan påbörja en reguljär utbildning. Det gör målet om ett arbete mer avlägset och motivationen riskerar att sjunka, särskilt för den grupp nyanlända som har arbetserfarenhet men ingen längre utbildning.

Sfi med yrkesutbildning innehåller sfi-kurser och kurser på gymnasial nivå. En del av utbildningstiden är praktik inom de yrken som studieanordnaren erbjuder och det ger ofta goda chanser till arbete efter avklarad utbildning. Sfi-kurserna ger kunskap i det svenska språket men är också delvis anpassade för yrkesvalet och arbetsmarknadens krav, i syfte att ge en så komplett svensk kunskap som möjligt.

I tidigare analyser av sfi med yrkesutbildning har det funnits farhågor om att utbildningen i svenska hamnar i skymundan när yrkesdelen tar upp tid. Skolinspektionen påpekar dock i en rapport från 2018 att så inte är fallet och menar att de yrkesinriktade delarna kompletterar den reguljära sfi-undervisningen.

Behoven är stora. Det finns idag hundratals bristyrken i Sverige. Det är truckförare, städare, skogsarbetare, målare, murare och golvläggare för att nämna några.

Mellan 2012 och 2016 har antalet elever som gått sfi vuxit med 40 procent, från drygt 142 000 elever till 199 000. Och inom just yrkesutbildningarna har volymerna ökat mycket. För att kunna erbjuda fler denna typ av utbildning har samverkan mellan kommunerna stärkts senaste åren, genom bl.a. en överenskommelse mellan allianspartierna och regeringen gällande statsbidrag till samverkan i yrkesvux.

Under 2017 erbjöd nästan hälften av de svarande kommunerna (46 procent) i en enkät från länsstyrelsen sfi med yrkesinriktning inom yrkesvux. Nästan lika stor andel (44 procent) anordnade sfi med yrkesutbildning i samverkan med Arbetsförmedlingen. Samverkan, tillsammans med ekonomiskt stöd, kan möjliggöra även för mindre kommuner som annars har det svårt att anordna utbildningen att erbjuda sfi med yrkesutbildning.

Under 2018 beviljades statsbidrag för 4 200 årsplatser av kombinerad sfi och yrkesutbildning. Samtidigt har antalet som läser sfi ökat med ca 14 600 personer per år. Vi menar att denna typ av kombinationsutbildning stegvis bör bli huvudalternativet för

de flesta som ska lära sig svenska språket och därmed erbjudas av alla kommuner, i regional samverkan.

Kristdemokraterna anslår därför 400 miljoner kr 2020, 500 miljoner kr 2021 och 600 miljoner kr 2022, under utgiftsområde 16.

Validering av akademiska kunskaper

Om personer som kommer till Sverige från andra länder får sin kompetens validerad snabbt kan de också snabbare ta sig in i det svenska samhället. Yrkeskunskaper som under lång tid inte får praktiseras eller uppdateras riskerar att gå förlorade. Det är därför angeläget att kartläggningen av asylsökandes färdigheter kan inventeras redan under asylansökningstiden.

Valideringsdelegationen har arbetat sedan 2015 utifrån dir. 2015:120 för att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet. Delegationen har slutrapporterat sitt uppdrag 2019 men den presenterade ett delbetänkande under våren 2017 där prioriterade utvecklingsområden definierades.

Av detta delbetänkande framgår att samordningen av, och kvaliteten på, valideringen av akademiska kunskaper och arbetslivserfarenheter behöver förbättras och att det finns regionala variationer i kvaliteten. Det behövs tydligt ansvarstagande och samverkan mellan aktörer på nationell och regional nivå. Myndigheternas uppdrag att främja och samordna validering behöver vara tydliga och långsiktiga. Även arbetsmarknadens parter bör aktivt främja användningen av validering. För att skapa långsiktighet i samverkan om validering på regional nivå bör det inkluderas i det regionala arbetet för kompetensförsörjning.

Kristdemokraterna har länge efterlyst att valideringen formaliseras i ett rikstäckande system så att arbetet med att höja kvaliteten kan systematiseras. Att etablera en samsyn mellan berörda myndigheter mot ett nationellt sammanhängande valideringssystem inom utbildningsväsende och arbetsliv är nu en central del av Valideringsdelegationens uppdrag vilket vi därmed välkomnar.

Diskriminering

Ingen ska diskrimineras på grund av religion eller annan trosuppfattning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet mot diskriminering omfattar verksamheten hos Diskrimineringsombudsmannen och Nämnden mot diskriminering. Arbetet mot diskriminering möjliggörs av åtgärder på nationell och regional såväl som lokal nivå.

Antalet hatbrott ökar. Kyrkor, moskéer och synagogor utsätts för attentat, och judar, kristna, muslimer och personer med annan religionstillhörighet utsätts för brott på grund av sin tro.

Det snabbast ökande hatbrottet har kristofobiska motiv. Under perioden 2010–2016 har antalet identifierade anmälningar med kristofobiska motiv ökat med 78 procent, vilket är totalt 289 anmälningar. Under samma period har hatbrotten mot muslimer ökat med 58 procent, vilket är totalt 439 anmälningar. De antisemitiska brotten uppgår till 182 anmälningar³.

³ Brå (2019), <https://www.bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/hatbrottsstatistik.html>.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) rapporterar⁴ om hot mot konvertiter till kristendomen från tidigare muslimska trosfränder. Det är också en återkommande anledning till rapporter om utsatthet på asylboenden, där konvertiter som flytt förföljelse på grund av sin nyfunna tro tvingas leva i rädsla på grund av trakasserier.

Den förra rödgröna regeringen presenterade i november 2016 en nationell plan mot rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott på nätet. I den nationella planens övergripande mål ingår ett samlat, effektivt och strategiskt arbete mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott i Sverige. Planen utgår från en samordnings- och uppföljningsstruktur samt förebyggande och motverkande insatser inom olika utpekade fokusområden. I planen utpekade verksamheter som arbetar specifikt mot afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, rasism mot samer, homofobi och transfobi som mottagare av kraftig fördelning av medel. Vi menar att man i det sammanhanget bör lyfta behovet av att motverka hatbrott på religiös grund, inklusive också kristofobiska brott. De senaste åren har många asylsökande drabbats av hot och våld på grund av sin tro, särskilt de som konverterat från en tro till en annan.

Samma regering har också uppdragit till Migrationsverket att för asylprocessen trygga hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter. Detta utifrån att asylsökande hbtq-personer ska kunna få ett tryggt och likvärdigt bemötande. Bland utsatta personer märks också kristna, och i synnerhet kristna på flykt från muslimska länder. Även kvinnor, i synnerhet ensamma kvinnor, har fått utstå hot, våld och begränsningar av sin frihet på sina boenden. Kristdemokraterna anser därför att uppdraget till Migrationsverket bör utökas för att värna och säkra även dessa gruppers trygghet och möjligheter på asylboenden.

Det är inte acceptabelt att människor flyr till Sverige från hot och våld på grund av sin tro men sedan inte kan känna sig trygga här. Dessa hatbrott får inte planteras vidare in i samhället och skapa ökade motsättningar i vårt samhälle. Religionsfriheten måste vara en självklarhet och ständigt bevakas. Religionsdialog bör uppmuntras och tydliga markeringar måste göras mot alla former av hat på grund av religiös tillhörighet mot judar, muslimer, kristna eller andra trosuppfattningar. Sverige är ett pluralistiskt samhälle där människor äger rätten att göra egna val kring sin livsstil och livsåskådning. I detta ingår religionsfrihet. Den förra rödgröna regeringens utpekande av specifika rasistiska uttryck fångar inte in detta tillräckligt. Därför bör de fokusområden regeringen pekat ut inkludera alla former av religiös förföljelse istället för att begränsa sig till islamofobi och antisemitism. Det är angeläget att regeringen tar situationen på allvar och återkommer med åtgärder på området.

Diskrimineringslagens krav på lönekartläggning

Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har kontinuerligt minskat under 2000-talet, vilket är glädjande. Lagstiftningen om lönekartläggning har funnits sedan 1994 och har ändrats vid ett flertal tillfällen, senast 2017. Under alliansregeringen ändrades lagen för att minska den administrativa bördan för småföretagare, men den rödgröna regeringen ändrade sedan tillbaka till tidigare krav. Under våren 2019 presenterade Riksrevisionen sin granskning om diskrimineringslagens krav på lönekartläggning, RiR 2019:16. De har granskat hur väl lönekartläggning fungerar för att motverka osakliga skillnader i lön

⁴ Främlingsfientliga handlingar mot trossamfund – En kartläggning av religiösa gruppers och individers utsatthet i Sverige 2014. Nämnden för statligt stöd till trossamfund 2014.

och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män. Granskningen visar att lönekartläggning, så som lagstiftningen är utformad i dagsläget, har en begränsad möjlighet att påverka löneskillnaderna mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden. Kraven på att dokumentera lönekartläggning hade liten eller ingen effekt på könsskillnaderna hos arbetsgivare. De fann också problem med hur lagstiftningen fungerar att tillämpa för arbetsgivarna.

Riksrevisionens rekommendation till regeringen är att ge Medlingsinstitutet i uppdrag att följa utvecklingen av löneskillnader mellan män och kvinnor på arbetsgivarnivå. Vidare föreslås att man bör utreda om lagstiftningen om lönekartläggning på ett bättre sätt kan anpassas till arbetsgivare av olika storlek och om lönekartläggning kan göras mindre arbetskrävande för arbetsgivare, särskilt med avseende på att bedöma löneskillnader för arbeten som är att betrakta som likvärdiga. Kristdemokraterna anser att de förslag som Riksrevisionen för fram bör beaktas och genomföras.

Förtydligande av reglerna för diskriminering på arbetsplatsen

Ett fullt rimligt krav en arbetsgivare kan ställa på sin personal är att de visar ansiktet på arbetsplatsen. Det är nödvändigt för samspel med kollegor, underordnade, överordnade och kunder. Religionsfrihet är central för Kristdemokraterna, men vissa element kan vara så pass hindrande för vad som är normal mänsklig interaktion att de inte kan anses skyddas av diskrimineringsgrunderna. Att vägra visa ansiktet är en sådan sak. Därför bör lagstiftningen förtydligas så att det inte råder några tveksamheter kring huruvida arbetsgivare får kräva att anställda visar ansiktet eller ej.

Jämställdhet

Grunden för ett framgångsrikt jämställdhetsarbete är insikten om alla människors lika unika värde. Kvinnor och män ska ha lika villkor att forma sitt liv utifrån sina egna önskemål. Det är en viktig uppgift att undanröja traditionella föreställningar, fördomar, strukturer och juridiska hinder som försvårar och förhindrar jämställdhet mellan kvinnor och män. Detta gäller familjeliv, arbetsliv och samhällslivet i övrigt.

Kristdemokraterna menar att den jämställdhetspolitiska debatten har fått fel fokus. Alltför ofta handlar den om sådant som för de allra flesta kvinnor är icke-frågor, som normkritiska barnböcker och könsbalansen i bolagsstyrelser. Sverige behöver en ny feminism som tar avstamp i de problem som kvinnor möter i sin vardag.

I juli 2019 var sjuktalen 89 procent högre för kvinnor än män. Stress är den vanligaste orsaken till att kvinnor sjukskriver sig. Många kvinnor har tuffa men viktiga jobb inom vård- och omsorgsykten. Där är risken för sjukskrivning särskilt hög. Här måste politiken göra mer.

Arbetsvillkoren måste förbättras för alla dem som sliter på våra äldreboenden, vårdcentraler och sjukhus. I Kristdemokraternas budgetalternativ för 2020 satsar vi 2 miljarder kronor per år för att förbättra för personalen i äldreboenden. Mer om denna och andra satsningar på vård och omsorg går att läsa under utgiftsområde 9.

Dessutom tillförde KD/M-budgeten, som gick igenom i riksdagen i december 2018, drygt fyra miljarder kronor per år för förbättringar i vården.

Kristdemokraterna vill även underlätta för familjer att kombinera familjeliv och arbetsliv. Vi vill ge familjer fler möjligheter att välja hur de vill leva sitt liv och vilken barnomsorgsform som passar dem bäst.

En annan prioriterad fråga och tecken på bristande jämställdhet är osakligt motiverade löneskillnader mellan kvinnor och män. Bakom lönesättningen ligger värderingar, men också arbetsgivares och fackliga organisationers och förbunds uppfattningar av värdet av olika arbeten. Traditionellt kvinnliga yrkesområden som vård, omsorg och undervisning ska värderas lika högt som traditionellt manliga yrkesområden.

Vi kan heller aldrig acceptera att nära sju procent av befolkningen utsatts för brott i en nära relation. En kartläggning från Brå⁵ visar att det är vanligare att kvinnor blir utsatta för brott i nära relation; drygt var fjärde kvinna och var sjätte man har någon gång i sitt liv blivit utsatt för detta.

Kontroll är också ett kännetecknande karaktärsdrag för den växande hedersproblematiken. Att få sin frihet beskuren för att möta släktens krav är tyvärr en verklighet för alltför många kvinnor i Sverige idag. Kampen mot hedersförtrycket behöver intensifieras och hämta inspiration från brittiska och norska lösningar. Varje människa äger rätten till sitt eget liv. Både det norska och det brittiska arbetssättet beskrivs som mer verksamhets- och departementsöverskridande, vilket uppfattas som viktigt. Vidare har de ett mer aktivt arbete när det gäller utlandsärenden. Bland annat har särskilda rådgivare i frågor om tvångsäktenskap och könsstympning placerats vid ett antal norska utlandsmyndigheter. Länsstyrelsen Östergötlands erfarenhet är att handlingsutrymme, rutiner, resurser och upparbetad samverkan kring transnationella ärenden ofta saknas inom myndigheter i Sverige. Erfarenheten är också att detta saknas vid svenska utlandsmyndigheter. Samtidigt betonas från det svenska kompetensteamets sida att det är arbetet med att skydda barn och unga i Sverige som måste prioriteras då det är där problemet uppstår, det vill säga före ett eventuellt bortförande.

Lägg ner Jämställdhetsmyndigheten

I samband med att den förra rödgröna regeringen tillkännagav planerna på att inrätta en ny jämställdhetsmyndighet aviserades också planer på att lägga ned länsstyrelsens arbete och börja från början på ny ort med den nya myndigheten. När beslut fattades i riksdagen angående en ny jämställdhetsmyndighet (betänkande 2016/17:AU5) fick Länsstyrelsen Östergötland respit och verksamheten ska utvärderas år 2020. Det är fortfarande inte klart om regeringen har för avsikt att behålla verksamheten. För Kristdemokraterna är det istället angeläget att stärka den uppbyggda verksamheten i Östergötland och permanenta den. Inrättandet av Jämställdhetsmyndigheten skedde på bekostnad av en rad fungerande verksamheter. Verksamheten på Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) i Uppsala drabbas men även samordningen som Länsstyrelsen i Stockholms län bedriver när det gäller arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella och andra ändamål. Vidare ville regeringen flytta jämställdhetsintegreringen i universitet och högskolor, ambassadören mot människohandel, jämställdhetsintegreringen i myndigheter och universitet och högskolor samt det arbete som bedrivs på Nationella sekretariatet för genusforskning till den nya myndigheten.

⁵ <https://www.bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2014-05-09-brott-i-nara-relationer.html>.

Flera centrala remissinstanser anförde skäl för att inte inrätta en jämställdhetsmyndighet utan istället finna alternativa sätt att uppnå målet om bättre effektivitet och samordning.

Kristdemokraterna menar att det är bättre att andra myndigheter med kompetens inom jämställdhetsområdet används. Statskontorets rapport En effektiv jämställdhetspolitik (2005:1) rekommenderar inrättandet av en delegation för jämställdhetsstudier som också ska ges uppdraget att initiera forskning om jämställdhet. Statskontoret rekommenderar att utvärderingsuppdrag förläggs till verksamhets specifika utvärderingsmyndigheter som Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) eller Vårdanalys. Kristdemokraterna och Moderaterna lade ned Jämställdhetsmyndigheten i den gemensamma budgetreservationen 2019 (finansutskottets betänkande 2018/19:FiU10). I regeringens vårandringsbudget 2019 återupprättades myndigheten och kommer nu att permanentas. Vi menar fortsatt att Jämställdhetsmyndigheten bör läggas ner och tillskjuter i stället medel till NCK och Stockholms länsstyrelse.

I likhet med Statskontorets förslag vill Kristdemokraterna inrätta en delegation för jämställdhet som ansvarar för att samordna insatserna. Kristdemokraterna tillskjuter därför 13 miljoner kr per år 2019–2021, under nytt anslag.

Kristdemokraterna föreslår av anledningarna ovan ett ökat anslag till Länsstyrelsen Stockholm för arbetet mot prostitution och människohandel med totalt 8 miljoner kr per år, under anslag 3:1.

I och med att vi föreslår en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten gör vi en besparing om 50 miljoner kr för 2020, för att möjliggöra en avveckling under året. Besparingen därefter blir hela anslaget på 74 miljoner kr för 2021 och 75 miljoner kr för 2022.

Våld i nära relationer och hedersförtryck

NCK

Nationellt centrum för kvinnofrid är ett kunskaps- och resurscentrum (NCK) vid Uppsala universitet som arbetar på regeringens uppdrag med frågor gällande mäns våld mot kvinnor, våld i samkönade relationer och hedersrelaterat våld. NCK arbetar främst med metodutveckling, utbildning, forskning och kunskapssammanställningar uppdelat i en universitetsdel inriktad på forskning, utbildning och information samt en klinisk del med praktiskt inriktad verksamhet.

Som nämnts under rubriken om Jämställdhetsmyndigheten påverkades NCK negativt av inrättandet av Jämställdhetsmyndigheten. I och med att vi föreslår att myndigheten ska läggas ner, stärker vi också upp NCK. Vi gör det också eftersom NCK har gjort och gör ett mycket viktigt arbete i de frågor de hanterar. Att stärka deras verksamhet ger bättre förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck. Kristdemokraterna föreslår därför att NCK får ett tillskott om 10 miljoner kr per år 2020–2022, under anslag 3:1.

Länsstyrelsen i Östergötland

Utöver det föreslår vi tillskott till Länsstyrelsen i Östergötland som arbetar med att förebygga hedersvåld. Vi stärker upp länsstyrelsen dels eftersom vi föreslår att Jämställdhetsmyndigheten läggs ner, dels eftersom vi anser att arbetet som Länsstyrelsen i Östergötland gör bör permanentas. Anslag 3:1 tillskjuts därför 32 miljoner kr per år.

Forced marriage unit

Kristdemokraterna vill inrätta en särskild enhet inom Polismyndigheten vars uppgift är att hjälpa flickor och pojkar som riskerar att giftas bort mot sin vilja. Sådana enheter finns i Storbritannien och i Norge och kallas forced marriage units. Både den norska och den brittiska verksamheten beskrivs som mer verksamhets- och departementsöverskridande, vilket uppfattas som viktigt. Vidare har de ett mer aktivt arbete när det gäller utlandsärenden. Enligt uppgift har det norska teamet inte större möjlighet att agera utomlands än det svenska, men de har ett mer välutvecklat system för att hantera sådana ärenden; bland annat har särskilda rådgivare i frågor om tvångsäktenskap och könsstympning placerats vid ett antal norska utlandsmyndigheter. Länsstyrelsen Östergötland har sedan 2003 regeringens uppdrag att förebygga hedersrelaterat våld. Deras upplevelse är att handlingsutrymme, rutiner, resurser och upparbetad samverkan kring transnationella ärenden ofta saknas inom myndigheter i Sverige. Erfarenheten är också att detta saknas även vid svenska utlandsmyndigheter. Samtidigt betonar man från det svenska kompetensteamets sida att det är arbetet med att skydda barn och unga i Sverige som måste prioriteras då det är där problemet uppstår, d.v.s. innan ett eventuellt bortförande.

I Storbritannien kan man utfärda ett dokument kallat forced marriage protection order som gör rättsliga åtgärder möjliga mot en förälder som inte inom en viss tid (ofta 48 timmar) återför flickan eller pojken eller kan påvisa var han eller hon finns. Det kan innebära häktning och i förlängningen fängelse i upp till sju år, om barnet inte återförs.

Det gör det svårt för en familj att dölja att deras son eller dotter är bortförd och skylla på att han eller hon är på semester. Men framförallt har detta en stark preventiv effekt. Sedan 2008 har nästan 900 sådana dokument utfärdats. För att uppnå en verksamhet som kan arbeta långsiktigt och med stöd av lagstiftning behöver det nationella kompetensteamet permanentas med befogenheter liknande det brittiska forced marriage unit.

En sådan verksamhet skulle behöva operera från en myndighet direkt under polisen. Kristdemokraterna tillför därför 10 miljoner kr per år under utgiftsområde 4 och föreslår att en enhet enligt brittisk modell inrättas under Polismyndigheten. Lämpligt kunde vara att förlägga enheten hos Nationella operativa avdelningen.

Hedersförtryck

Hederskulturen finns i många olika länder och inom olika religioner. Sverige är inte förskonat. Det hedersrelaterade våldet framgår tydligt av rapporteringen från organisationer som jobbar med frågorna och i media. Men ingen vet idag med säkerhet hur utbredd hederskulturen är. Socialstyrelsen fick 2017 i uppdrag av regeringen att göra en undersökning om hur utbredd hedersvåld och förtryck är. Men under våren 2019 kom besked från Socialstyrelsen om att det inte gick; de data som finns räcker inte för att ge

en bild av omfattningen. Ytterst få kommuner har kartlagt hedersförtryck och våld. Även de myndigheter Socialstyrelsen vänt sig till hade begränsad information att ge om omfattningen. Det saknas alltså gemensamma mätmetoder. Arbete görs idag på området, med aktiva länsstyrelser och gemensamma initiativ via Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) som jobbar med förebyggande, med stödmaterial och kompetenshöjande insatser. Men det bör skyndsamt tillsättas ett arbete med att ta fram verktyg för att nationellt kunna mäta omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

Kristdemokraterna har länge efterlyst en lagstiftning som ger hedersrelaterade brott en egen brottsrubricering. Det skulle också främja möjligheten att straffa fler personer när fler varit inblandade. Länsstyrelsen Östergötland har sedan år 2005 ett övergripande ansvar för länsstyrelsernas regeringsuppdrag rörande hedersrelaterat våld och förtryck och bedriver förebyggande arbete på nationell nivå. År 2013 fick Länsstyrelsen Östergötland också i uppdrag från regeringen att utveckla kompetensteamet till ett nationellt kompetensteam. Det har bidragit till att kunskapsnivån i landet ökat och blivit mer likvärdig.

Könsstympling

Kvinnlig könsstympling är en livsfarlig sedvänja som ger flickor men för livet. Fler än två miljoner flickor i åldern 4–11 år könsstympas varje år världen över, enligt Unicef. Den grymma sedvänjan har praktiserats i mer än 2 000 år, före både kristendomens och islams utbredning, och det finns ingen religiös skrift som påbjuder detta.

Både förberedelse och underlåtenhet att avslöja könsstympling är straffbart i Sverige. Icke desto mindre sker det om och om igen i vårt land. Mer kunskap om brottet krävs inom rättsväsende, skola och sociala myndigheter. Nuvarande lag skärptes 1999 och för könsstympling anges ett straff på mellan två och fyra års fängelse, oavsett om ingreppet sker här i Sverige eller om det utförs utanför Sverige. Det är ett viktigt steg, men mycket mer behöver göras i förebyggande syfte.

För att undvika att svenska flickor utsätts för könsstympling anser Kristdemokraterna att Sverige enligt fransk modell bör pröva att införa ett system med hälsointyg. Hälsointyget, eller skyddsbrevet om man så vill, ska kunna tas med till hemlandet vid resa, och ska tydligt visa att könsstympling är förbjudet enligt svensk lag.

Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och således kan dömas enligt svensk lag även om könsstympling sker i annat land än Sverige.

Delegation mot segregation

Kristdemokraterna gör stora satsningar för att fler ska kunna komma i arbete genom bland annat en ny anställningsform, fler platser på yrkesvux och riktade skattesänkningar till utsatta grupper på arbetsmarknaden. Vi gör även satsningar på utbildningsväsendet, en förbättrad sfi och samhällsorientering redan under asyltiden och föreslår förbättringar för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden. Segregationen kan brytas om det sker via politiska förslag och ett långsiktigt arbete med att få fler att klara skolan, egen försörjning och social rörlighet. I detta arbete anser Kristdemokraterna inte att en delegation är rätt prioriterat. Kristdemokraterna lade ner Delegation mot

segregation i budgetreservationen 2019, men regeringen valde i vårändringspropositionen 2020 att återupprätta delegationen. Kristdemokraterna föreslår fortsatt att Delegationen mot segregation läggs ner, vilket innebär en besparing på anslaget 4:2.

Regeringen tillför också statsbidrag för socioekonomiskt utsatta områden som i dagsläget administreras av Delegationen mot segregation. Kristdemokraterna ser i dagsläget behov av att tillskjuta medel till dessa områden och säger därför ja till anslag 4:1, som innebär tillskott på 500 miljoner kr 2020 samt 250 miljoner kr 2021 och 2022, dock under annan administrering.

Désirée Pethrus (KD)

Sofia Damm (KD)

Camilla Brodin (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Hampus Hagman (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Larry Söder (KD)